

„Hídavatás”, ahogy egy budapesti metró-aluljáró jellegzetes alakjai játsszák

– kolduso(-)performance elő- és utójátékkal Arany János balladája nyomán –

Előjáték

1. jelenet (Az Elő- és Utójáték jeleneteit vázaltszerűen közlöm: végleges formájukat a színjátszók improvizációi révén nyerhetik el.)

A közönséget egy aluljáró forgataga fogadja: a színpad előterében, illetve a nézőtér egyes pontjain alkalmi árusok portékájukat kínálják, néhány koldus alamizsnáért könyörög, egy újságos hírlapot árul, a földön (vagy a nézőtéri székeken) hajléktalan alussza álmát, sorstársa az aktuális „Fedél nélkül”-t próbálja rászózni az érkezőkre, egy harmadik a földön ülve száraz zsemlét majszol, egy akcióra kész zsebest civilruhás rendőr figyel.

A közönség megérkezéssel a nézőtéri fények fokozatosan kiallszanak, mindeközben a viszonylag nyugodt aluljáróba konfliktusokat hozó alakok érkeznek: megindul a harc a helyekért és a tolvaj is működésbe lép. Minden felgyorsul, az aluljáró harsány veszekedéstől visszhangzik.

2. jelenet

Valahonnan – szinte a semmiből – előkerül egy fiú, kezében a hajléktalanok jellegzetes szatyra. Tétován, lassan, a zshivajjal nem törődve, a tér közepére sétál és ott megáll.

Abban a pillanatban, mikor szatyrát leteszi, a zshivongás hirtelen abbamarad (gitárakkord), a kép megdermed. A fiú kinéz a közönségre, de úgy mintha magába nézne, majd eltűnik.

A kép (egy újabb akkordra) megmozdul, felerősödik a hangzavar és fokozatosan egy dal kíséző-akkordjaiba torkoll.

Aluljáróbeliek: *(A közönség felé fordulnak, majd kijönnek a nézőtérre. Énekük egy-egy*

választott nézőhöz - személyesen – szól.)

Kérdezlek újra, hogy pár év múlva

hol lesz majd lakóhelyünk?

Élünk majd itten, maradunk itten,

vagy egyszer majd továbbmegyünk?

Áll tükröződve folyónak szélén,

itt van a város ezrednek végén,

itt van a város, vagyunk lakói,

az arcán siklik a víz,

az arcán siklik a víz.

Kérdezlek újra, újra meg újra,

Te, másik városlakó,

hogy itten élünk, mit is remélünk,

hogy ebben mi is a jó?

Hívjuk jobb híján megint csak ennek,

itt van a város, hívd Budapestnek.

Ácsorog itten folyónak szélén,

az arcán siklik a víz,

az arcán siklik a víz.

Itt van a város, folyóba bámul,

az arcán siklik a víz,

az arcán siklik a víz. *(Cseh Tamás – Másik János – Bereményi Géza: Budapest II.)*

Rendőr: (belevág a dal végébe) Személyi igazolványokat kérem ellenőrzésre előkészíteni.

(Sötét. A metró hangjait halljuk felvételtől.)

3. jelenet

A szatyros fiú barátja jön (ő lesz később a Hídavatás „Fiú”-ja). Nézelődik, tekintetével a társát keresi. Egy nézőtől a pontos időt tudakolja. Észreveszi a szatyrot. Látszik rajta, hogy nem érti a helyzetet:

Fiú: Hát ez meg hol van? (Némi tanácstalanság után belenéz a szatyorba. Talál egy órát, egy majdnem üres borosflaskát, összeszedett csikkeket, egy kártyát, egy Arany-balladáskötetet, meg egy gyűrött, teleírt papírlapot. A tárgyakhoz rövid megjegyzéseket fűz, az Arany-köteten például határozottan meglepődik...) Na, mi az, művelődünk?

A papír valahogy utoljára kerül a kezébe.

Fiú: Talán üzent valamit... *(Elkezdi olvasni, egyre izgatottabban olvassa magában, esetleg néhány mondatot „felhangosít” – A levél sorait lásd az utójátéknál. – Kiabálva)* Hát már te is megbolondultál?... *(Elrohan.)*

4. jelenet

Futtában beleütközik két kukásnőbe. Alkoholisták, közmunkából tartják el magukat és családjukat.

I. KUKÁSNŐ: (ordenaré hangon) Hé maga! (az elrohanó Fiú hátának) Észnél van?

II. KUKÁSNŐ: Hagyjad! Hadd menjen! Ismerem én a fajtáját: BE VAN ÁLLÍTVÁ.

(A másik nem érti.) Nem láttad rajta? (A vénájára mutat.)

I. KUKÁSNŐ: Hát ezt meg honnan tudod?

II. KUKÁSNŐ: A fiam mondja otthon, hogy az egyik osztálytársa is...Na jó ne pofázzunk, inkább kapjuk össze ezt a kócerájt!

Szünet. Derékfájós, hajlongások, nyögések.

I. KUKÁSNŐ: Már megint mi szemetet hagytak itt maguk után! Dunát lehetne rekeszteni vele.

II. KUKÁSNŐ: (hirtelen haraggal) Hát én egyszer megetetném velük, a szájukba tömném és lenyomnám a torkukon az egészet.

I. KUKÁSNŐ: Te teljesen bediliztél? Mit üvöltözöl itt? Inkább a kezed járjon, ne a szád!

Némán folytatják a munkát. Mikor befejezték, leülnek a pokróccal takart asztalra.

I. KUKÁSNŐ: (a kabátja belső zsebéből laposüveget vesz elő és odanyújtja a társának, békülékenyen) Nesze, igyál, aztán húzzunk innen a francba!

II. KUKÁSNŐ: (mehúzza az üveget, még mindig tépelődve) Te, szerinted mit csinálnak ezzel a sok kacattal?

I. KUKÁSNŐ: (unottan, miután ő is meghúzta az üveget) Szerinted?

II. KUKÁSNŐ: Szerintem fogják és a folyóba szórják az egészet. Aztán csodálkoznak, hogy döglük a hal.

I. KUKÁSNŐ: Bizony sok víz folyik le még a Dunán, amíg itt újra rend lesz.

II. KUKÁSNŐ: Sok víz... de még több szemét.

Isznak. Szünet. Az I. Kukásnő – hirtelen ötlettől vezérelve – tapogatózásba kezd. A másik egy pillanatra értetlenül nézi.

II. KUKÁSNŐ: Neked meg mi bajod?

Ő is tapogat. Felállnak, egy pillanatnyi tanácstalanság után lassan leemelik a pokrócot és láthatóvá válik a két szék és az asztal, közepén a kártyacsomaggal.

I. KUKÁSNŐ: (háttal a közönségnek) Ez hogy került ide?

...És összenéznek. Tekintetükben cinkos fény gyullad. Mintha vetkőzőszám kezdődne, egyszerre és szimmetrikusan veszik le magukról a szemetesgöncöket, s lényegülnek át a készülő gyilkos rituálé konferálóivá, pontosabban vezénylőivé. Rikítószínű, elegáns kisestélyi van rajtuk, saját előző szerepük ellentétei. Csinosak és csábítóak. A játék folyamán az I. Konferanszié passzívabb, szinte csak a szemével irányít, ellentétben a II. Konferansziével, aki néhol már agresszivitásig menően tevékeny.

A zongorista néhány „jellegzetes” akkord felbontással kíséri mozdulataikat, majd az egyik Konferanszié intésére belekezd a Hídavatás zenei közjátékába.

„HÍDAVATÁS”

1. jelenet

A zene a következő némajátékot kíséri: a két Konferanszié a színpad jobboldali lépcsőjéhez megy. A sötétből megjelenik a Fiú, elegáns fekete ingben. Miután lejött a lépcsőn a Konferansziék belékarolnak és a Fiút a kártya-asztalhoz vezetik. Az I. Konferanszié és a Fiú leül, a II. Konferanszié pedig, a Fiú oldalán állva, kibicel. Elkezdődik a parti. A II. Konferanszié egy pillanatra elvonja a Fiú figyelmét, ezalatt az I. Konferanszié lapot cserél a pakliból. Mikor az I. Konferanszié leteszi az utolsó előtti lapot, a zene kiáll:

I. KONFERANSZIÉ: Szólt a fiú...? (kivár)

FIÚ: Kettő, vagy semmi. (Ráteszi a lapot.)

I. KONFERANSZIÉ: És kártya perdül, kártya mén. („Felülüti” a Fiú lapját.)

A Fiú kétségbeesetten nyúl a kártyája után. A két Konferanszié rácsap a kezére.

II. KONFERANSZIÉ: Bedobta... késő visszavenni:

I. KONFERANSZIÉ: Ez az utolsó tétemény,

Egy fiatal élet-remény.

A versszakot a Konferansziék - a közönség felé fordulva és énekelve - megismétlik (ez lesz az a zenei főtéma, amihez mindig visszatérnek). A Fiú közben, a veszteszt hozó kártyalappal kezében, elindul a színpad felé. A Konferansziék a zenei közjátékok alatt mennek fel a színpadra. – Innentől külön, csak a prózai megszólalásokat jelzem. A versszakok utolsó sorát – a szintén jelzett kivételektől.

KONFERANSZIÉK: Előtte a folyam, az új híd,

Még rajta zászlók lengenek: (álszenten)

Ma szentelé fel a komoly hit,

A későbbi hídavatók Kórusként robbannak be a színpadra. Középen, szemben a nézőkkel fénygyulladás és a zsákvászonra vetülve elkezdődik a múltbéli eseményeket bemutató, illetve a Fíú látószögét jelző árnyjáték. Ő eközben - hátul, középen - újra megjelenik, árnyjáték lévén nem tudjuk, hogy őt magát, vagy csupán árnyékát táncolják körbe a többiek. (A Kórus bejövetelét ritmushangszerek erősíthetik, a „csengő, bongó órákat” mélyhangú szélcsengő jelenítheti meg.)

KÓRUS: S vidám zenével körmenet:
Nyeré „Szűz Szent-Margit” nevet.

A közönség megérkezteivel a nézőtéri fények fokozatosan kiallszanak, mindeközben a viszonylag nyugodt aluljáróba konfliktusokat hozó alakok futnak be: megindul a harc a helyekért és a tolvaj is működésbe lép. Minden felgyorsul, az aluljáró harsány veszekedéstől visszhangzik.

KONFERANSZIÉK: S amint az óra, csengve, bongva,
Ki véknyan üt, ki vastagon,
S ő néz a visszás csillagokba:
Kél egy-egy árnyék a habon:
Ősz, gyermek, ifjú, hajadon.

A Kórus fokozatosan kihátrál, csupán a szöveg szerinti négy alak marad a színen. Árnyékuk fokozatosan vetül a Fíú halvány, de jóval nagyobb árnyékára.

Előbb csak a fej nő ki állig,
S körülforog kíváncsian,
Majd az egész termet kiválik
S ujjonganak mindannyian:

KÓRUS: Új híd! Avatni mind vigan.
Új híd! Avatni mind vigan.
Új híd! Avatni mind vigan.
Új híd! Avatni mind vigan.

2. jelenet

Kialszik a hátsó fény. Az alakok mögött négy oszlopban felsorakoznak a „hidavatók”. A vászon nagyon lassan ereszkedik a színpad előtti térbe, ezáltal olyan pozícióba kerül, mintha „a Duna” a nézők irányába akarna „tovafolyni”. Felszínén a sok-sok kacat között egy dinnyehéj.

HANGOSBEMONDÓ: (felvételtől) „Kérjük, hagyják szabadon a biztonsági sávot!”

A szereplők nagyon lassan nyúlnak a tárgyak után, majd röviden manipulálnak velük.

Az első négyes következik. A „Tisztes asszony” * (Aranynál: a „Tisztes agg”) * rózsafüzéért morzsol, a Gyermek egy kavicsot mustrál, az ifjú a fekete golyót, mintha mázsás súlya lenne, úgy emeli fel a földről, a hajadon gyűrűt húz az ujjára, majd két oldalra elmennek.

HANGOSBEMONDÓ: „Kérjük, hagyják szabadon a biztonsági sávot!”

A következő csoport lép elő: a Dzsenti a borosüveg mélyét kémleli, a Szerencsejátékos a lottószelvényt olvassa, az Úrinő legyezőjével babrál, a Rendőr a fény felé tartva ellenőrzi a pénz valódiságát. Kimennek.

HANGOSBEMONDÓ: „Kérjük, hagyják szabadon a biztonsági sávot!”

Akik most előtérbe lépnek: az Utcalány vörös rózsáját szagolja, a Bolond zörgő pálcát ragad, a Szurtos fiú egy rap-sapkát húz a fejére, a Zenész vonójának szőrét tépkedi.

Utolsónak - immár felszólítás nélkül - a Galamb-pár következik sorra: a balett-táncosok jellegzetes „fejdíszet”, a fiú egy hajpántot vesz fel, a lány pedig haját egy kendővel fogja kontyba, mozdulataik úgy hatnak, mint tükör előtti utolsó simítások a színrelépésre várva. (A többiek ezalatt beállnak a következő képbe.)

I. KONFERANSZIÉ: (prózában konferálják fel az első számot)

Jerünk!... Ki kezdje?

II. KONFERANSZIÉ: A galamb-pár!:

OPERA-BALETT

A Galamb-pár a balett-táncos és operaénekes, a többiek a balettkar illetve az operakórus szerepeit csereberélik, táncolnak vagy énekelnek attól függően, hogy éppen mi következik: szöveg, vagy átvezető-zene. Erősen csúfondáros, „idézőjelbe tett” kép.

KÓRUS: Fehérben ifjú és leány

Ölelkezik s a hídon van már:

GALAMB-PÁR: Egymásé a halál után! (az utolsó magas hangot hosszan kitartják, majd „,fejdíszek” után, ők is leugranak és a zsákvászon egy-egy részén dugják ki a fejüket)*

KÓRUS: S buknak, mint egykor igazán.

II. KONFERANSZIÉ: (parancsolóan a Kórusnak)

Taps várja... (Kényszeredett, ritmustalan tapsok mindenfelől.)

CIGÁNYZENE

Az „összevissza” taps ritmikussá válik, elindul a zene. A Kórus roma-folklór együttesé alakul át. Kilép közülük a Dzsentri, kezében borosüveggel.

KÓRUS: Most a millióson

van a sor: bátran, öregem!

DZSENTRI: Ácsi! (A zene és a taps leáll. Magához inti a Zenészt, aki fülébe húzza a nótát.)

Ha megszökött minden adósom:

Így szökni tisztesebb nekem! (Az üveget bedobja és utánaugrik.)

KÓRUS: S elsímul a víznek tükre lenn. (Azonnal indul a következő zene.)

RAGGIE

A kórus – a zenei stílushoz illeszkedő mozdulatokkal - táncolva hagyja el a teret. Csak a Rendőr és a Szerencsejátékos marad benn a színen.

KONFERANSZIÉK: Hivatlanul is jönnek aztán

I. KONFERANSZIÉ: A harmadik...

SZERENCSEJÁTÉKOS: (bosszúsan tépi szét a lottószelvényt és szórja a „habokba”)

Én a quaternót elszalasztám!

II. KONFERANSZIÉ: ...a negyedik:

RENDŐR: (felső zsebéből előhúzza a „jattot” és az „Egyenes derékkal jöttem”
nótájára énekli)

Én a becsületet, - pedig

Viseltem négy évtizedig. (eldobja a pénzt és együtt ugranak)

A zenei közjáték szólal meg.

KONFERANSZIÉK: (a főtéma dallamára)

S kört körre hány a barna hullám

Amint letűnnek itt, vagy ott.

I. KONFERANSZIÉ: Jön egy gyerek: * * * Aranyánál: „egy fiú”

GYEREKDAL-UGRÓISKOLA

A Gyerek egészen hátulról érkezik. A követ maga elé dobja, majd az ugróiskola szabályai szerint követi. Amikor beéri, felveszi a földről és énekel (hangszerkíséret nélkül, szólóban). A harmadik dobáskor a kő a „vízbe” hull, ő meg utánaugrik.

GYEREK: Én most tanulám
                          az elsőt, pénzem elfogyott...
                          pénzem elfogyott...
                          pénzem elfogyott... (vállrándítás)
                          Nem adtak: ugrom hát nagyot. (Beugrik.)

GREGORIÁN ÉNEK

A Tisztess asszony rózsafüzért morzsolva jön.

KONFERANSZIÉK: Egy tisztess asszony, fehér hajában
                          Kendő, lassan a hídra vánszorog:* Aranyánál: „Egy tisztess agg, fehér
szakállal, / Lassan a hídra vánszorog:”

TISZTES ASSZONY: Hordozta ez, míg bírta vállal
                          A létet, mégis nyomorog.

A LENTIEK: (hirtelen, rémisztő hangon, többszólamban „válaszolnak”)
                          Fogadd be nyílt örvény-torok!
                          (Eldobja a rózsafüzért, majd ő is ugrik.)

OPERETT-BÁLI JELENET

A zenei bevezetés alatt két kisebb csoport érkezik. Kifinomult gesztusokkal, hanyag eleganciával köszöntik egymást. Egy lakáj pezsgőt kínál: koccintanak.

KONFERANSZIÉK: Unalmas arc, félig kifestve -

Egy úrinő lomhán kikel:

ÚRINŐ: (bejön, kényes mozdulattal utasítja el a felkínált poharat, majd

koloratúr-áriába kezd, legyezője együtt vibrál a hajlításokkal)

A-ha kí-hi-no-hos é-hé-hé-let: re-he-ge-hel, e-he-he-he-hest-ve

Ö-höl-tő-höz-ni-hi é-hé-hés ve-het-ke-hez-ni-hi ke-he-hell!** ** „Ah,

kínos élet: reggel, estve / öltözni és vetkezni kell!”

(A háttér hirtelen fenyegető csoporttá alakul.)

KÓRUS: (szinte belökik a hangjukkal)

Ezt is hullámok nyelik el!

Ezt is hullámok nyelik el!

(Az Úrinő legyezőjét elejtve, sikoltva omlik a mélybe. A Kórus

két oldalra el.*)

ATONÁLIS ZENE

A bolondot, mint megvadult kutya a gazdáját, saját zörgő pálcája húzza maga után, összevissza táncol a színpadon.

II. KONFERANSZIÉ: Nagy zajjal egy dúlt férfi váza

Csörtet fel és vigyorgva mond:

BOLOND: (a szöveghangsúlyokat összezavarva, a hangmagasságok között bizonytalanul lavírozva „énekli”)

Enyém a HADvezéri pálCA,

Mely megverRE NaPÓleONT!

II. KONFERANSZIÉ: A többi súgdos:

LENTIEK: a bolond, bolond,

bolond, bolond, bolond!...

(A következő szám kíséretként éneklük tovább)

RAP

A konferansz alatt hátulról ront neki a bolondnak.

I. KONFERANSZIÉ: (maga is rappelve konferál)

Szurtos fiú ennek nyakába

Hátul röhögve ott terem

S ketten rapülnek a Dunába:

SZURTOS FIÚ: Lábszíjra várt a mesterem:
No, várjon, míg megkérlelem!

LENTIÉK: Lábszíjra várt a mesterem:
No, várjon, míg megkérlelem!
(Tárgyaikat elhajítva egymást lökik a vízbe.)

SPANYOLOS DUETT

A Zenész és a pártában maradt Hajadon együtt jönnek. A vonó szőre időközben teljesen tönkrement, a Zenész azt simítgatja. A Hajadon lehúzza a jegygyűrűjét.

ZENÉSZ: Zenész vagyok* Arany: „Én dús vagyok...”

II. KONFERANSZIÉ: kiált egy másik

ZENÉSZ: S élvezni többé nem tudom!

HAJADON: Én hű valék a kézfogásig

S elvette Alfréd a húgom!

(A két szöveget azonos dallamra éneklük össze, majd követik tárgyaikat a mélybe.)

AMERIKAI PÁRBAJ ÉS AZ UTOLSÓ TANGÓ

Megjelenik az Ifjú. (Az előjátékban ő volt, aki szatyrárt az aluljáróban lerakta.) A zenei előjáték módosított - 4/4-es -kíséretére egy, a kártyapartihoz nagyon hasonló koreográfiájú némajáték zajlik le: az I. Konferanszié egy cilindert hoz magával és, mialatt a II. Konferanszié elvonja az Ifjú figyelmét, beledobja a fekete golyót a cylinderbe. Az Ifjú kihúzza a fekete golyót, majd - az amerikai párbaj szabályainak megfelelően - elindul a víz felé.

IFJÚ: Párbajban ezt én így fogadtam:
Menj hát elül, sötét golyó!
(bedobja a golyót és utána akar ugrani...)

UTCALÁNY: (...belép az Ifjú dallamával, s ezzel megállítja őt. Vörös rózsával kezében invitálja egy utolsó táncra.)

Én a szemérmemet félrehagytam,
és íme az lőn bosszuló:
Most vőlegényem a folyó.
(eldobja a rózsát)

KONFERANSZIÉK: Tánc!!! (A tangó zenei anyaga megismétlődik, s kezdődik a tánc.)

3. jelenet

Ugrásuk pillanatában a zene visszatér 3/4-be és a vízben táncoló „öngyilkos tábor” soronként belépve éneklő össze (8 szólamban!) a szólók és kórusok legjellemzőbb részleteit:

LENTIEK: ...Most vőlegényem a folyó...
                                  ...Menj hát elül, sötét golyó!...
                                  ...Bolond, bolond, bolond, bolond!...
                                  ...Hordozta ez, míg bírta vállal...
                                  ...Pénzem elfogyott, ugrom hát nagyot...
                                  ...A-ha kí-hi-no-hos, a-ha kí-hi-no-hos é-hé-hé-let...
                                  ...Új híd! Avatni mind, vigan!

EGYÜTT: (a különféle melódiák egyetlen közös szólamba torkollnak)

Órjás szemekben hull e zápor,
Lenn táncol órjás buborék,
Félkörben az öngyilkos tábor
Zúg fel s le, mint malomkerék.

A Duna győzi s adja még.

A Duna győzi s adja még.

(Ez a sor nagyon sokszor - a Fiú szólójának végéig - ismétlődik.)

Fényváltás a hátsó reflektorra és hátul megjelenik a Fiú. Nagyon lassan ér a színpad széléhez.

FIÚ: (a Kórus „föle”, üvöltve)

S nincs ellenállás e viharok, -

Szétörni e varázsgyűrűt

Nincsen hatalma földi karnak.

(Még egyszer megnézi a kártyalapot, bedobja és - utolsóként - ő is a mélybe veti magát.)

UTÓJÁTÉK

Sötét. Az ének abbamarad. A zongorista folytatja a játékot a zenei közjátékkal, de egyszer csak megakad, akár a lemezjátszótű, mely nem tud továbblépni a következő barázdára. Egy rövid dallamtöredéket ismételtet.

Közben felvételtől - alig egy percen - különböző zenés-verses idézetek, hangok, zörejek szólnak meg, véletlenszerűen, semmiféle kronológiai vagy egyéb rendet nem követve. Úgy, mintha valaki a rádió keresőgombjával találna rájuk itt-ott az éterben:

- Duna vize, Tisza vize... - moldvai dal

- bombázás

- Bartók a „Cantata profana” szövegét olvassa

- Pajtás, daloljunk... - úttörődal

- Karády Katalin: Álltam a hídon

- Latinovits Zoltán József Attila „A Dunánál” című verséből a következő sorokat mondja:

„Én dolgozni akarok. Elegendő

hogy a múltat be kell vallani

A Dunának, mely múlt jelen s jövő

egymást ölelik lágy hullámai.”

- csecsemő kacagása

Fény. A zene és a felvétel abbamarad.

A darab szereplői kibújnak a zsákvászonból, majd a jelmezükből is. Mozdulataik - amennyire ez színpadi körülmények között lehetséges - természetesekek, szándékosan civilek. A ruhákat a vászonra dobják. Közben a szatyros fiú búcsúlevelének egy-egy mondatát ismételtetik (a szöveg csak az első mondatoknál érthető, onnantól összemosódik):

„Aki ezt a levelet megtalálja, biztos azt gondolja, csak egy hajléktalan volt...”

„Úgy döntöttem, nem tudok tovább élni, kirekesztve, egyik napról a másikra...”

„Kapcsolatok, barátok, egy kedves szó, mosoly, mind előrevinne, megnyugtatna...”

„Neonszínű lámpák szűrnak mélyen a szemembe, és egy könnycsepp fut végig az arcomon...”

„Ennivaló alig akad a kukák mélyéről...”

„Tudom, hogy ez megfutamodás...”

„Családomat elvesztettem, munkám nincsen...”

„Sokat gondolkoztam, de végleg elszántam magam...”

„Elég volt a nyomorúságból, szenvedésből...”*

SZATYROS FIÚ: (mikor elkezd mondani, a többiek abbahagyják) Most felsorolom összes magántulajdonomat, ami maradt... (Ő is úgy tesz, mint a többiek.)

KONFERANSZIÉK: (előrejönnek és két oldalról megfogják a vásznat tartó fát és a „Kék Duna keringő” dallamára éneklük)

Mire az óra egyet üt:

Üres a híd, - csend mindenütt.

(a dallamot végig erre a két sorra éneklük)

...Lassan, méltóságteljesen „folyik tovább a Duna” a középső járás széksorai között, ketten hátul tartják a végét, így a sok ócskaság ellenére olyan, mintha egy nagy király palástja, vagy egy menyasszony hosszú fátyla lenne. A játzók most keringőzni kezdenek egymással, csak a Fiú ül úgy, mintha „a rakodópart alsó kövén az elúszó dinnyehéj után nézne”. Aztán feleszmél és ingét ő is a vászonra hajítja.

A zongorával kísért keringőt felváltja a zenekari előadás (hangfelvételtől), a „szereplők” pedig - szerepükből immár végérvényesen kiesve - fölkerik a nézőket egy táncra.